

SOSIALURIN

Blasfjörð

Vilhj. Sørensen, (Ábyrgd)
tlf. 5479 — Klakksvík

Frestamíðjan & Heygabreyt

tlf. 1820

Jákup Lindenskov
tlf. 2209 — Tórshavn

Í størri og tryggari eindir

TAÐ dregur allastaðni tann vegin, at neyðugt er at taka seg saman í størri eindir fyri á henda hátt at standa seg í kappingini móti øðrum marknaðum. Tær báðar felagsmarknaðarsamgongurnar, sum vit hava í vestureuropu í dag hava nú í nökum ár virkað og allastaðni frætta vit um umlegging í idnaðinum.

AT tað loysir seg at leggja tilrættis og hava miðvísar ætlanir fram í tíðina, er ein royndur lutur, og ikki minni er tað neyðugt hjá okkum, sum als ikki hava tey góðu ráðini at lata standa til sum best ber til.

TÆR leiðir, sum vit hava ávíst sum okkara politisku mál og mið, hava júst miðað imóti hesum, at gera eindirnar soleiðis, at best kann loysa seg hjá okkum, og at landsins íbúgar fáa mest burturur.

HETTA gevur ikki minst at bíta við fiskivinnu okkara. Tað er ikki smápeningur, sum ár um ár er farin fyri skeyti, bert tí at vit dugdu okkum ikki at fylkjast í felag, men istaðin oystu megi og merg uppá spjaðingina, sum hevur ført so mangan mannin á húsagang.

TAÐ kann einans verða góður landspolitikkur, at finna loysnina av uppgávu gjögnum samvinnu, og tað kann einans vera rætt at leggja so til brots, at ágóðin kemur øllum til góðar

Politiskt

TANN sum hevur givið sær far um skipan av álitisstørvum í okkara samfelag, verið tað seg í býráði ella líkning kemur neyvan til annað úrslit enn tað, at hollast fyri allar partar er um tað eru menn ella kvinnur, umboðandi politiskar flokkar, sum verða vald í álitisstørvini, tí tá hevur ein frægastu vónir um at viðkomandi virkar fyri »egðið gagn at fremja«.

TIL býráðsval í Havn hevur altíð verið ein hópur av valevnislustum og meginparturin privatlistar.

NÚ stundar aftur til býráðsval. Og tað er ikki ov tíðliga at biðja borgararnar um at velja politiskar heldur enn privatlistar.

OFTA er tað so, at fólk vil velja heldur persónliga og tað ber væl til at gera hetta eftir teirri nýggju valskipanini fyri býráðsval, og ivaleyst fara eisini allir teir politisku flokkarnir at lata stilla upp eftir bókstavarøð.

VIT megu uppaftur og uppaftur leggja dent á, at tað er stórt tærn hjá okkara flokki, at gera nakað til muns, uttan so at okkara veljarar velja eisini politiskt til býráð.

TAÐ er avgjört stórt afturstigt fyri høvuðsstaðin um hann skal verða stýrdur av monnum sum einans eru valdir »private«, og sostatt ikki hava nakra ábyrgd yvirfyri nokrum felagsskapi og flokki.

HETTA leggur Javnaðarflokkurin alstóran dent á, og heitir á veljarar í Havn um at lata atkvøðu sína til Javnaðarlistan 10. desember í ár.

Skip	Ør		Ør		Ør		Ør		Ør	
	København	Aalborg	Halmstad	Leith	Föroyum					
Tjaldur	25.10.	22.10.			28.10.					
Norðvikingur	31.10.	29.10.	30.10.		4.11.					
Louis S.				4.11.	8.11.					
Blikur	8.11.	5.11.			11.11.					
Norðvikingur	14.11.	12.11.	13.11.		17.11.					

Louis S. (ella Falkur) ferur í Delfzijl, Hollandi, um 1. november.

PF SKIPAFELAGIÐ FØROYAR

Haldið Sosialin !

Tá stoltleiki Ruslands fórst

25. september 1868 gekk stoltleiki Ruslands á sjónum, fregattin »ALEXANDER NEWSKY«, burtur á vesturstrond Jyllands í rúkandi útnyrðingsstormi

FLEIRI FERÐIR ER TAÐ HENT, AT FREMMAND HERSKIP VIÐ STÓRAR MANNING ERU RIKIN Á LAND Á VESTURJYSKU STRONDINI. AÐRENN JÓL Í BYRJANINI AV FARNU OLD FØRUST TVEY ENSK KRIGGSSKIP »ST. GEORGE« OG »DEFENCE«. ØLL MANNINGIN — 1300 Í ALT — UMKOMUST. UNDIR KRIMKRIGNUM SIGLDI ENSKA SKULASKIPIÐ »POLYPHEMUS« Á LAND OG Í 1882 FEKK TÝSKA VENJINGARSKIPIÐ »UNDINE« SOMU LAGNU. — MEN HÓAST DRAMATIKK, SORGARLEIKIR OG ØHUGNALIGAR MISSIR AV MANNALIVUM, HEVUR EINGIN STRANDING VERIÐ SO NÓGV UMRODD, SUM TÁ IÐ RUSSISKA SKRUVUFREGATTIN »ALEXANDER NEWSKY« RAK Á LAND UTTANFYRI HARBOORE NÁTTINA TIL 25. SEPT FYRI 100 ÁRUM SÍÐAN.

730 sjómenn umborð á herskipinum

»Alexander Newsky« hoyrði til tey snøggastu skipini í russiska herflotanum, og var skipið skrytt og útgjort á ein slíkan hátt, at fáur veit um slíkt at siga. Fregattin, sum hevði 730 sjómenn umborð, harav 35 offiserar, var á veg heim úr Meðalhavinum, har hon hevði gjørt tenastu í 12 mánaðir. Millum offiserarnar var sonur táverandi keisara, hin 19 ára gamli Alexis, stórfursti, við adjudanti sínum, varaadmiral Possiet. Skipsstjóri var tó kaptain von Krämer.

Tveir dagar eftir at teir vóru komnir gjøgnum ensku kanalina, sigldi »Alexander Newsky« við fullum seglum — maskinan gekk ikki — móti Skagen. Tjúkk toka lá yvir havinum, og ein harður suðurgangandi streymur gjørdi, at skipið fór út av kósini, og eingin varnaðist nakran vanda, fyrr enn skipið høgdi seg fram gjøgnum sandrivini uttanfyri Harboore. Brotasjögvarnir skolaðu tjúkt tvørur yvir borð, og allar mastarnar vorðu kappaðar. Aftaná eina dramatiska nátt royndu teir at koma í samband við fólk, teir søu inni á landi.

So skjótt sum tað lýsti setti teir bát út við 17 monnum. Báturin kom inn móti strondini illa farin, og triggir av manningini umkomust í briminum, tá teir royndu at bjarga ser upp á turt.

Ótti fyri stórum mannskaða

Inni á strondini høvdu teir alla náttina fýrreikað seg til bjargingarbeiðið. Neyðskotini høvdu fingið allar íbúgar har í nánd at mótta á vanlukkustaðnum, og skjótt eftir at russisk bjargingarbáturin var kominn í land, komu rakettólíni, og teir

fóru at skjóta bjargingarrakettir, men fregattin lá ov langt til havs, og ikki fyrr enn ein russiskur matrosur við línu á ser leyp fyri borð, eydnaðist tað at fáa fatur á bjargingarlinuni og fáa hana umborð. Meðan hetta fór fram, var ein bjargingarbátur kominn til staðar, og teir vóru samdir um at royna hann í staðin fyri bjargingarstólin.

Tað var ómenniskjansligt sleip at koma fram at risaskipinum millum hina ógligu rugvuna av vrakgóðsi, men tað eydnaðist vesturjysku sjómenninum at leggja at borði, og tá báturin var fylltur við monnum, varð farið í land. Allir komu upp á turt í øllum góðum, men ferðin inn millum allan rekaviðin hevði verið ótespuligur, og luftkassarir í bátinum í knasi, so báturin ikki kundi brúkast meir. Aftur máttu rakettirnar takast í brúk.

Rigningurin var allur burtur og brotasjögvarnir ógilig, so ringt var at fáa gjørt nakað, men tað eydnaðist kortini at fáa ein bjargingarstól út. Russarnir kendu einki til brúk av bjargingarstólum, settu tveir manns í hann, so linan slitaði.

Vandin fyri einum ræðuligum sorgarleiki stóð nú meitlaður inn í hvørt andlit, og tað einasta, ið nú kundi koma teimum til hjálpar, var, at vindurin minkaði, og sjógvurin slætnaði.

Tá Peter Hyld legði á bláman

Tiltikið er í hesi bjargingarsøgu, tá hin gamli Harboore-fiski maðurin Peter Hyld kom á staðið við røðrabát sínum, flotaði hann og røði einsamallur gjøgnum brim og brotasjögvar, vrakgóðs og togendar út móti skipinum. Hann fekk upp í bátin av illakomnum sjómennum, vendi innafur og setti teir í land. Eina letu seinni hevði hann fingið hin kollsiglda russ-

iska bjargingarbátin aftur á rættkjøl. Konufólkin høvdu fingið fatur á nýggjum árum, og við einum russiskum sjómanni til røðurs, fóru teir út aftur.

Um sama mundi komu fleiri fiskibátar ymsastaðni frá, og allan dagin kappaðust teir um at flyta fólk í land. Hin fyrsti, ið kom til lands, var stórfurstin og skýmingini kundi sjósti maður av skipinum — skipsstjóri, von Kämer, kaptainur — seta fótin aftur á turt.

Undir øllum bjargingarbeiðinum høvdu myndugleikarnir úr Lemvig verið hjástaðdir, og Rossiet, admiralur, bað politimeistarum um at samla alt bjargingarfólk saman. Russisk admiralurin takkaði øllum djúpt sinnisrørdur og lovaði, at hetta skuldi ikki verða gjørt fyri einki.

Teir nógvu hundrad russararnir samlaðust niðri við strondina, og skipspresturin, sum hevði syrgt fyri, at ein Mariusmynd var kominn við í land, helt eina hjartaskerandi minnisgudstenastu. Meðan hann talaði tóku øll hugvuna av høvduinum og lógu á knæ í sandinum.

Heimsendir við fregattini »Jylland«

Stórfurstin, admiralurin og teir hægstu offiserarnir báðu í prestagóðinum, men hin manningin buði hjá teimum fátæku fiskimonnunum har nærhendis. Longu dagin eftir fekk stórfurstin telegrafisk boð at koma til Týsklands, har keisarin var staddur, og longu seinrapartin byrjaði heimferðin. 79 stórir hestavagnar vorðu útvegaðir, og 250 russarar vorðu fluttir til Lemvig, har teir fingtu mat. Vognarnir koyrdu víðari til Struer, har tað var farið við tóki til Aarhus. Triggjar dagar seinri var øll manningin komin hagar og umborð á fregattina »Jylland« og tvey onnur skip, sum fluttu teir inn í Eystursjógvin, har russisk skip biðaðu eftir at flyta teir heim til Petersborg.

Fátæku fiskimenninir fáa lønina

Lønin, sum Possiet, admiralur, hevði lovað, kom skjótt. Longu dagin eftir strandingina fekk hvør av umsjónarmonnunum við bjargingarstöðirnar Flyvholm og Thyborøn 10 tjúganfrancstykki. Tvey til hvønn av manningini í bjargingarbatunum og 3 stykkir til Peter Hyld, tí (Framhald á 8. síðu)